

De stemmen die niet verdwenen - Amerikaanse Vietnam-veteranen getuigen

Door Frank , 2 juli 2026

De stemmen die niet verdwenen - Amerikaanse Vietnam-veteranen getuigen

The Vietnam War | 60 Minutes Marathon

The Vietnam War | [60 Minutes Marathon](#)

Een gedistilleerd verhaal uit 10 getuigenissen door Frank Dumon

Gedistilleerd uit een video transcript van 45.000 woorden. Het zal deel uitmaken van mijn nog te publiceren boek. Maar eerst moet ik opnieuw naar Vietnam.

De terugkeer

Ze gingen als jonge mannen naar Vietnam. Sommigen waren achttien, anderen begin twintig. Ze dachten dat ze vochten voor vrijheid, voor democratie, voor een ideaal dat groter was dan henzelf. Ze keerden terug als gebroken mannen, dragers van een waarheid die niemand wilde horen. Dit zijn hun stemmen. Niet de stemmen van helden, niet de stemmen van schurken, maar de stemmen van mensen die iets zagen dat hen voor altijd veranderde. En nu, decennia later, spreken ze nog steeds. Via video's die miljoenen keren zijn bekeken, via boeken die ze schreven, via poëzie die ze nodig hadden om niet volledig te verliezen wat er nog van hen over was. **Ik heb hun verhalen gelezen. Nu vraag ik u, de Vietnamese ouders die ik in oktober zal ontmoeten: wat zegt u tegen**

deze mannen? Niet als vijand, niet als overwinnaar, maar als mens tegen mens?

De aankomst - wat ze dachten te weten

David Bowman diende als infanterist van september 1967 tot september 1968 bij Company B, 1st Battalion, 8th Cavalry Regiment, 1st Cavalry Division (Airborne) - de meest gedecoreerde eenheid in de Vietnam-oorlog. Hij was een van de gelukkigen. Hij overleefde. Maar toen hij terugkwam in Amerika, wachtte er geen heldenontvangst. In plaats daarvan werd hij politieagent in San Francisco tijdens de late jaren '60, toen er constante protesten waren tegen de oorlog. Hij zag hippie-families, politieke radicalen, en hij herinnerde zich een tijd waarin radicalen een bom plantten die enkele van zijn collega's doodde.

Bowman beschrijft de gelijkenis tussen het beschermen van zijn basis in Vietnam en het beschermen van het politiebureau in Golden Gate Park. De vijand was overal, en nergens. In Vietnam was het de Vietcong. In San Francisco waren het de protesteerders. Maar waren ze echt zo verschillend? William Ehrhardt diende bij het 1st Battalion, 1st Marines, van begin februari 1967 tot eind februari 1968. Hij kreeg het Purple Heart, de Navy Combat Action Ribbon, de Presidential Unit Citation. Hij overleefde dingen die geen mens zou moeten overleven. Maar toen hij terugkwam, kon hij niet praten over wat hij had gezien. De woorden schoten tekort. Dus begon hij poëzie te schrijven. Zijn werk reflecteert de rauwe emoties en de harde realiteit van de oorlog, en verkent thema's als verdriet, verlies, en de strijd om zich aan te passen aan het burgerleven na gevechten.

Ehrhardt's geschriften worden geprezen om hun eerlijkheid, emotionele diepte, en vermogen om de complexiteit van de Vietnam-oorlog en de nasleep ervan te vangen. Hij heeft deelgenomen aan diverse panels en discussies over de Vietnam-oorlog en de effecten op veteranen, en helpt het bewustzijn te vergroten over de uitdagingen waarmee zij worden geconfronteerd.

Maar achter al deze officiële beschrijvingen schuilt een eenvoudig, pijnlijk feit: hij kon niet praten over wat hij had meegemaakt. En als je niet kunt praten, moet je schrijven. En als je schrijft, moet je hopen dat iemand het leest en begrijpt.

De realiteit - wat ze zagen

James "Sneaky" White enlisteerde in het Marine Corps en diende als machinegeweerschutter van 1960 tot 1964, voordat hij zich opnieuw aanmeldde om in de luchtvaart te werken. In 1966 werd hij ingezet in Vietnam met HMM-262 en verdiende een Distinguished Flying Cross voor heldendom terwijl hij een Marine

Recon-team invoegde. Na die tour stapte hij over naar het leger om piloot te worden, maar een administratieve fout deponeerde hem in een geweerbedrijf dat bestemd was voor Vietnam. Na drie maanden in de jungle werd White uit de eenheid gehaald en teruggestuurd naar de Verenigde Staten om het luchtvaartprogramma te voltooien. Hij studeerde af aan de opleiding en keerde voor de derde keer terug naar Vietnam, waarbij hij gevechtsmissies vloog ter ondersteuning van Special Forces en MACV-SOG, waar hij een Silver Star zou verdienen.

Drie tours in Vietnam. Eerst als machinegeweerschutter, toen per ongeluk als infanterist, toen als piloot voor speciale operaties. Drie keer zag hij de dood. Drie keer keerde hij terug. Wat zag hij? Hij zag mannen sterven. Hij zag vrienden verdwijnen. Hij zag de jungle die geen onderscheid maakte tussen goed en kwaad, tussen Amerikaan en Vietnamees, tussen jong en oud. De jungle nam gewoon. En hij kon niets doen om het te stoppen.

James Gray II deelt zijn firsthand account als een Amerikaanse Marine-infanterist die in het hart van de Vietnam-oorlog werd geduwd. Door levendige herinneringen en rauwe emotie deelt hij zijn worstelingen, momenten van kameraadschap, en felle gevechten die werden geconfronteerd op de onverbiddelijke frontlinies in de jungle van Vietnam. Was de oorlog een fout? James geeft zijn mening over dat controversiële onderwerp. De vraag die elke veteraan stelt: Was het een fout? Niet "wonnen we?" maar "had dit ooit moeten gebeuren?" Dat is het verschil tussen een soldaat die vecht voor overwinning, en een mens die nadenkt over zin en zinloosheid.

De journalist - wat hij documenteerde

Joe Galloway werd geboren in Bryan, Texas, op 13 november 1941. Zijn vader vocht in het Amerikaanse leger tijdens de Tweede Wereldoorlog en toen hij terugkeerde van dienst, verhuisde het gezin naar Refugio, Texas. Galloway schreef zich aanvankelijk in aan een community college in 1959, maar stopte na zes weken om bij het leger te gaan, echter overtuigde zijn moeder hem om journalistiek te studeren, en hij studeerde vervolgens af in dit vak aan Victoria College.

Hij nam een baan als reporter voor United Press International (UPI) en werd uiteindelijk in 1965 naar Vietnam gestuurd. Willen zijn waar de actie was, zette Galloway keer op keer zijn leven op het spel om aan de frontlinies van gevechten te zijn. In november 1965 embedde Galloway zich bij de 1st Cavalry Division en nam deel aan de eerste grootschalige slag tegen de Noord-Vietnamezen.

Galloway zou talloze daden van heldendom getuigen tijdens de slag, waaronder van zichzelf. Drieëndertig jaar na de slag werd Galloway onderscheiden met de Bronze

Star voor het helpen redden van een zergewonde soldaat tijdens het gevecht.

Jaren na de oorlog schreef hij samen met Lt. Gen. Harold G. Moore een gedetailleerd verslag van de Slag om Ia Drang in de bestseller uit 1992, "We Were Soldiers Once... and Young". Het boek werd verfilmd in 2002 als "We Were Soldiers" met Mel Gibson als Moore en Barry Pepper als Galloway. Joseph L. Galloway overleed op de ochtend van 18 augustus 2021. Galloway zag wat de camera's zagen. Hij documenteerde de Slag om Ia Drang, de eerste grote confrontatie tussen Amerikaanse troepen en Noord-Vietnamese strijdkrachten. Hij zag heldendom, hij zag moed, hij zag jonge mannen sterven voor een zaak die ze nauwelijks begrepen.

Maar hij zag ook iets anders: hij zag dat beide kanten vochten met dezelfde intensiteit, dezelfde toewijding, dezelfde bereidheid om te sterven. De Noord-Vietnamezen waren geen "vijand" in de abstracte zin; ze waren mensen die vochten voor hun land, net zoals de Amerikanen dachten te vechten voor hun idealen. Galloway kreeg de Bronze Star voor het redden van een gewonde soldaat. Maar wat redde hij echt? Een leven, ja. Maar hij kon niet alle levens redden. Hij kon de oorlog niet stoppen. Hij kon alleen maar documenteren wat er gebeurde, en hopen dat iemand eruit zou leren.

De zwijgenden - wat ze niet konden vertellen

Steve Funk werd opgeroepen voor het leger op 2 juli 1969 en diende een tour als sergeant en squad leader bij C/2/506th van de 101st Airborne Division. Hij hield veertig jaar lang zijn mond. Veertig jaar. Waarom? Omdat de woorden te pijnlijk waren. Omdat niemand wilde luisteren. Omdat hij zelf niet wilde weten wat er was gebeurd. Richard Kopec is een Vietnam-veteraan die nu in Connecticut woont. Zijn verhaal wordt verteld door Soft White Underbelly, een platform dat portretten maakt van mensen aan de rand van de samenleving. Wat zegt een man die veertig jaar heeft gezwezen? En wat zegt een man die nog steeds worstelt met wat hij zag? Ze zwegen niet omdat ze niets te vertellen hadden. Ze zwegen omdat ze te veel te vertellen hadden. En geen enkel woord was goed genoeg om de realiteit te vatten.

De trainingsfilm - wat de regering wilde dat ze zagen

Er is een film, gemaakt door de regering om Marines te trainen. Het toont beelden van echte gevechtssituaties in Vietnam. De verteller en de muziek presenteren wat de regering/militair wil dat kijkers denken en voelen. Maar veel van dit materiaal is echt geschoten in echte oorlogssituaties. Sommige commentatoren die in de Vietnam-oorlog waren, maken het punt dat geen enkele film een gevoel zou kunnen geven voor wat de realiteit was van die ervaring. Dit is correct. Maar van alle films

die zijn gezien of in collecties zijn, presenteert deze momenten die het meest echt zijn. De film liegt niet, maar hij vertelt ook niet de hele waarheid. Hij toont moed, maar niet de angst. Hij toont overwinning, maar niet de verliezen. Hij toont heldendom, maar niet de twijfel. De marine die deze film bekeek in 1967, dacht dat hij wist wat hem te wachten stond. Hij wist niets.

Decennia van documentaires. Tonkin Gulf – wat gebeurde er echt? My Lai – hoe kon dit gebeuren? Agent Orange – wat deden we met ons eigen gif? PTSD – waarom kunnen we niet stoppen met dromen over de oorlog? Elke documentaire is een poging om te begrijpen. Maar begrijpen is niet hetzelfde als vergeven. En het is zeker niet hetzelfde als vergeten.

De vragen die blijven

Deze 10 veteranen stellen ons vragen die we niet kunnen ontlopen:

1. Wat is de prijs van een oorlog? Niet in dollars, niet in territorium, maar in menselijke levens. David Bowman zag zijn collega's sterven, in Vietnam én in San Francisco. William Ehrhardt schreef poëzie omdat hij anders gek zou worden. Steve Funk zweeg veertig jaar omdat praten te pijnlijk was.
2. Wie is de vijand? Bowman zag gelijkenis tussen Vietnamese strijders en Amerikaanse protesteerdere. Waren ze echt zo verschillend? Of waren ze allemaal mensen die geloofden dat ze voor iets belangrijks vochten?
3. Wat betekent heldendom? Joe Galloway redde een gewonde soldaat en kreeg de Bronze Star. James White vloog drie tours en kreeg de Silver Star. Maar redden ze echt iemand? Of stelden ze alleen maar uit wat onvermijdelijk was?
4. Kun je ooit thuiskomen? William Ehrhardt kon niet praten over wat hij had gezien. Steve Funk zweeg veertig jaar. Richard Kopec worstelt nog steeds. Thuiskomen betekent niet dat de oorlog voorbij is. Het betekent dat je moet leren leven met wat je hebt gezien.
5. Was het een fout? James Gray stelt de vraag expliciet. Maar elke veteraan stelt hem, op zijn eigen manier. Niet "wonnen we?" maar "had dit ooit moeten gebeuren?"

Epiloog: De uitnodiging

Dit zijn de stemmen van de Amerikaanse veteranen. Ze zijn niet compleet. Ze zijn pijnlijk. Ze zijn eerlijk. Nu vraag ik aan u, de Vietnamese

ouderen die ik in oktober zal ontmoeten: Wat zegt u tegen deze mannen? Niet als vijand. Niet als overwinnaar. Maar als mens die ook heeft geleden, ook heeft verloren, ook heeft gezweven. Deze mannen dachten dat ze vochten tegen een vijand. Maar u weet dat ze vochten tegen mensen die hun land verdedigden. U weet dat de echte vijand niet de jonge Amerikaan was die naar Vietnam werd gestuurd, maar de oorlog zelf.

Dus wat zegt u? Zegt u: "Wij begrijpen uw pijn"? Zegt u: "Wij hebben ook geleden"? Zegt u: "Laten we samen zwijgen, want woorden schieten tekort"? Of zegt u iets heel anders, iets wat ik nu nog niet kan bedenken? Ik weet het niet. Daarom ga ik naar Vietnam. Daarom zal ik luisteren. Daarom draag ik deze verhalen bij me. Niet als onderzoeker. Niet als auteur. Maar als mens die gelooft dat twee kanten van dezelfde oorlog uiteindelijk met elkaar kunnen spreken. En misschien, heel misschien, kunnen ze elkaar vergeven. Niet voor wat ze deden. Maar voor wat hen werd aangedaan.